

سلامت از دیدگاه قرآن

منصور حیدری^۱

۱. دانشیار گروه معارف اسلامی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران. Email: mansoor.hidary@yahoo.com

مقدمه

قرآن کریم آخرین سروش آسمانی است که بر آخرین پیامبر یعنی حضرت محمد(ص) فرو آمد و جهانیان را به نور کمال هدایت کرد. اگر در آیات قرآن ببینیم پی می بریم که اسلام به موضوع «سلامت» بسیار اهمیت داده است. در قرآن آمده است که یکی از نام های مبارک و زیبای خداوند متعال «سلام» است.

«هو الله الذی لا اله الا هو الملک القدوس المسلم المؤمن

المهیمین العزیز الجبار المتکبر سبحان الله عما یشرکون» [۱].

یعنی پروردگار در ذات و صفاتش از هر عیب و نقصی به دور است و منبع سلامتی برای جهانیان است.

پس از آشنایی مسلمانان با علوم یونانی (از قرن دوم به بعد) و انطباق آن با علوم تجربی که از قرن چهارم هجری (در نوشته های یوحنا سینا) رخ نمود، نوع جدیدی از تفسیر قرآن پیدا شد که به نام تفسیر علمی خوانده شد و در دو قرن اخیر در پی رشد چشمگیر علوم تجربی در غرب، این نوع از تفسیر اوج گرفت. تنها دین و آیینی که مورد تایید خداوند قرار گرفته و دین همه پیامبران نیز می باشد، دین اسلام است زیرا اساس و ریشه آن بر «سلم» یعنی سلامت و امنیت بنا شده است [۲]. و از همه مؤمنین خواسته است که داخل دین اسلام، یعنی دین سلامت شوید [۴]. قرآن خود نیز پیروانش را به سوی راه های سلامتی رهنمود می سازد [۵].

به طور خلاصه می توان گفت تنها دین و مکتبی که سلامت دنیا و آخرت انسان را تضمین می کند، دین اسلام است. ارزش و احترام انسان نزد خداوند متعال از لایه لای موضوع گیری دین اسلام در رابطه با «سلامت» کاملاً به چشم می خورد و این بیانگر آن است که تنها دین و مکتبی که انسان را به معنای واقعی شناخته، دین اسلام است. «و لقد کرّمنا بنی آدم و حملناهم فی البر و البحر و رزقناهم من الطیبات و فضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفصیلاً» [۶].

به راستی ما فرزندان آدم را به موهبت عقل و خرد گرامی داشته و آنان را در دریای کشتی ها و در خشکی بر مرکب ها سوار نموده و از خوراکی های مطبوع به آنان روزی داده و آنان را بر بسیاری از کسانی که آفریده ایم چنان که باید برتری بخشیده ایم. زیرا در نگاه اسلام، انسان موجودی تک بعدی نیست بلکه به طور

کلی موجودی است دو بعدی. یکی روح و دیگری ماده [۷]. و هیچ کدام از ابعاد را فدای دیگری نکرده است بلکه به هر کدام به اندازه ای مناسب بها داده است. از این زاویه نگرش قرآن بر آن است که انسان موجودی است که تحت تأثیر و تأثیر پذیری قرار می گیرد. یعنی می تواند تحت تأثیر هموعان و محیط اطراف خود قرار گیرد و در عین حال نیز بر آنان تأثیر بگذارد. لذا چون ممکن است از این تأثیر و تأثیر پذیری سلامت انسان به خطر بیفتد، اسلام تمام راه هایی که منجر به خدشه دار شدن سلامت انسان می گردد را نا مشروع اعلام کرده و دستور لازم و صریح و اکید برای پرهیز از آن وضع کرده است و از طرف دیگر نه تنها به پیشگیری اکتفا نکرده، بلکه هر آنچه را که موجب سلامت و تقویت بنیه فکری، جسمی، اخلاقی، و معنوی انسان می گردد در دستورات و قوانین خود گنجانده است. اگر نگاهی گذرا به زندگی انسان داشته باشیم می بینیم که سلامت انسان در طول تاریخ از جوانب مختلف به خطر افتاده است. هر چند امروزه سازمان جهانی بهداشت بر سه بعد سلامت: جسمی، روانی، اجتماعی اتفاق نظر و بر بعد سلامت معنوی اختلاف نظر دارد، اما آنچه که برای عموم مردم محسوس است، بعد سلامت جسمانی است [۸].

تشکر و قدردانی

با تشکر از تمام افرادی که ما را در این پژوهش یاری رسانند.

تضاد منافع

در این پژوهش، هیچگونه تضاد منافی برای نویسندگان وجود ندارد.

سهم نویسندگان

منصور حیدری نویسنده و نویسنده مسئول است.

حمایت مالی

حمایت مالی ندارد.

Commented [BE1]: رفرنس ۲ در متن درج نشده

REFERENCES

1. Quran. Surah Hashr; verse 23.
2. Rezaei Esfahani MA. Miracles and wonders of the Qur'an. *Rasht; Kitab Mobin: Publisher*, 2002; 10:201. [Link](#)
3. Quran. Surah Al-Imran; verse 19 and 85.
4. Quran. Surah Al-Baqarah, verse 208.
5. Quran. Surah Al-Maedah, verse 16.
6. Quran. Soreh Esra ,verse 70.
7. Quran. Surah Hajar, verses 28 and 29.
8. Khodri M. Health from the perspective of the Qur'an according to Surah Kahf. [Link](#)